

● ZRVS ● ZRVS ● ZRVS ● ZRVS ●

Uresničevanje sklepov iz programa občinske problemske in volilne konference ZRVS Lj. Moste-Polje

Prvo zasedanje samoupravnega sodišča ZRVS

Z ugotovitvenim sklepom problemske in volilne občinske konference ZRVS Lj. Moste-Polje, da je potrebno aktivirati samoupravno sodišče ZRVS zaradi reševanja zadev, za katere je pristojno, se je prvič sestalo na svoji konstitutivni seji samoupravnega sodišča. Tako člani kot namestniki so se seznanili z delom tega telesa, o čem odločajo, o sporih in ukrepih, ki izbirajo iz uresničevanja pravic in dolžnosti rezervnega vojaškega starešine. Svojo dejavnost ter program dela bo samoupravno sodišče tudi predložilo v sprejem predsedstvu OK ZRVS, nato pa bo pričelo s postopki in ukrepi proti RVS, ki že dalj časa ne izpolnjujejo programa usposabljanja po zakonu o SLO in po zakonu o vojaški obveznosti.

Prva seja informativno-propagandne komisije

Prvo sejo je vodil njen novi predsednik Jože Šircelj in je bila predvsem konstitutivna. Kljub temu je na seji prevladovalo mnenje, da je potrebno razviti še temeljiteje informiranje med člani in organizacijami ZRVS na vseh ravneh in v vseh smereh, kar naj bi zagotovila predvsem glasila in časopisi: Naša skupnost, TV-15, Naša obramba in drugi, tudi dnevnik. Nadaljevala bo delo z vsebinsko in programsko usmeritvijo tako, da bo vplivala na idejno-politično razgledanost in obrambnosamozaščitno usposobljenost rezervnih vojaških starešin.

VILKO SLUGA

● **Mladi v znanju in veščinah SLO in DS**

Kot vsako leto, bo tudi letos 10. maja s pričetkom ob 8. uri organizirano tekmovanje mladih v znanju in veščinah SLO in DS. Organizirala ga v okviru svojega programa KO za SLO in DS pri predsedstvu občinske konference SZDL.

Za tekmovanje, ki bo v Sostrem oziroma v Zadvoru, so se pripravile vse osnovne in srednje šole občine Lj. Moste-Polje. Mladi bodo pokazali svoje znanje o civilni zaščiti, prometni vzgoji, kako preživeti zgodovini NOB, zdravilnih rastlinah, o čistem okolju, prvi pomoči in zaščiti, streljanju z zračno in vojaško puško, v metu ročne bombe, poznavanju azimuta in orientacije, RBK zaščite in dekontaminacije, protiklepnem boju, narodni zaščiti, topografiji minske eksplozivnih sredstev in na orientacijskem pohodu, ki bo predvidoma trajal dve uri.

Najboljše ekipe se bodo uvrstile na medregijsko tekmovanje, za osvojena mesta pa bodo prejele diplome in praktična darila.

Slavnostni govornik bo predsednik občinske konference ZSMS tovariš Toplek. Vabimo vas, da si tekmovanje ogledate!

VILKO SLUGA

● **Preberite še to!**

Univerza za III. življensko obdobje

Upokojence, ki se želijo usposobiti za nove dejavnosti, prisluhniti željam, katere so nosili v sebi do upokojitve, vabimo, da pridejo na izobraževalne programe za III. življensko obdobje. Uresničili bodo lahko svojo mladostno željo in našli nove razsežnosti življenja.

Poleg že utečenega izobraževalnega programa za francoski jezik, ki poteka v Izobraževalnem centru za tuje jezike, Vilharjeva 21, se je v torek, 15. aprila, začel program za usposabljanje za novinarstvo — dopi-

snitvo pri Delavski enotnosti, Celovška 43.

Začenjajo se še naslednji programi:

— v sredo, 7. maja, ob 15. uri bo v Domu starejših občanov Bežigrad, Komanova 1, prvo študijsko srečanje za slikarstvo,

— v torek, 13. maja, ob 15. uri pa bo v Domu starejših občanov Marije Draksler-Marjane, Bijedičeva 15, uvodni sestanek za študijska srečanja za književnost in filozofijo.

Pripravljamo tudi program modeliranja, kiparjenja, izdelovanja keramike in druge. Študijska srečanja bodo enkrat tedensko ali na štirinajst dni, za kar se udeleženci dogovorijo na prvem srečanju. Meseca julija in avgusta programov ne bo.

Informacije dobite na sedežu Univerze za III. življensko obdobje, v Domu starejših občanov Marije Draksler-Marjane, Bijedičeva 15, tel. 572-464 ali 573-319, vsak četrtek od 11. do 14. ure.

Pridite, pričakujemo vas!

JOŽICA ČEŠNOVAR, predsednica sekcije za izobraževanje

za III. življensko obdobje

MILAN VOLK

DRAGO KALIN

JOVO DŽURIĆ

LADO TOMAŽIN

VINKO PIKON

VOKKO TURK

10. KONGRES ZKS

● KULTURA ● KULTURA ● KULTURA ● KULTURA ● KULTURA ●

Revija pevskih zborov 86

Kot mikaven šopek vedno zadehti naša slovenska zborovska pesem. Podobna je pomladi, ki prihaja v deželo. Ob njej začutiš, kako se vse nekam dviga, kakor bi vršalo iz vseh vitic, kakor da bi se z neusahljivo močjo, iz vseh koreninic trgalo in se nato z novo močjo postavljalo v močnejšo in lepšo, pokončnejšo držo. To nenehno hrepenenje po rasti in lepše in boljše že skozi stoletja preveva našo slovensko pesem. Zato je vedno krepila duha in voljo pa v najtežjih trenutkih pomagala ohranjati majhnemu slovenskemu narodu zavest, ponos in obstoj.

Ko se je dan nagibal v mrak, sem se odpravil na revijo pevskih zborov naše občine. Prvi so bodro prikoralili na odér fantje iz Podgrada pod vodstvom Martina Bizjana. Ob njihovem preprostem, vendar pristrčnem petju sem se spomnil na tisto vaško pesem, ki so jo tako pogosto prepevali pod vaškimi lipami. Ni mar škoda, da je danes ob tolikšnem številu pevskih zborov ta pesem skoraj izumrla? Fantje iz Podgrada pa seveda želijo, da bi to pesem zapeli čimlepše. In uspelo jim bo, saj jim volje ne manjka.

Nato je zapel MEPZ Nove Jarše pod vodstvom zborovodkinje Nete Dokuzov. Nekajkrat sem že slišal, da zbor ne obstaja več ali bolje rečeno, da je čudež, ker še obstaja. Naj ga zagnanost in volja držita pokonci. Za spodbudo pa jim je treba tudi priznati, da so napredovali od lanskega leta. Zagotovo jim bo uspelo izboljšati tudi intonacijsko čistost in zlitost zvoka.

ŽEPZ Kolinska, ki ga vodi prof. Janez Triler, odlikujejo dobra intonacija, izgovorjava in zvočnost. Zaradi svojih dobrih glasovnih zmognosti pa lahko zbor poseže tudi po zahtevnejših skladbah.

V posebno veselje mi je vedno

poslušati in gledati pevce MEPZ Zveze društev upokojencev Moste pod vodstvom Mavricija Slatnerja. Pa naj kdo reče, da je jesen življenja turobna ali dolgočasna! Poglejte pevce tega zbora in prepričali se boste o nasprotnem. Na obrazih jim žari veselje, po številu nastopov so na prvem mestu. Lotevajo se tudi zahtevnejših skladb, ki jih po svojih močeh dobro zapojejo. Preden sem dokončal ta zapis je prišla vest, da je Mavricij Slatner, njihov zborovodja, nenadoma težje zbolel, nakar je po kratki boleznici za vedno odšel od nas. Njegovega dela, vztrajnosti in vestnosti ni moč izraziti s človeškimi besedami. Pesem mu je pomenila življenje.

Lepo in prijetno je prisluhniti oktetu KUD Vide Pregarc pod vodstvom J. Župančiča. S čisto zvočnostjo in jasnim ritmom pritegnejo tudi zahtevnejše skladbe, kar so dokazali že na lanskem reviji.

Pravi užitek in zadovoljstvo pa je bil nastop dekliškega noneta KUD Svoboda Zadobrova-Sneberje. Mislim, da so dekleta pod vodstvom Andreje Polanec s svojim izborom pesmi in izvajanjem dvignila raven tega pevskega srečanja. Zelo dobra vokalizacija, lepi, mehko obliko-

vani vstopi in konci fraz dajejo dekletom velike možnosti, poslušalcem pa občutek dostojanstvenega miru in zbranosti.

Za MPZ Bizovik, ki ga vodi Andrej Korbar in MEPZ Vevče pod vodstvom Mitje Gobca, velja povedati, da ju odlikujejo lepota tona, polna zvočnost, dobra izgovorjava in čista intonacija. MPZ KUD Bizovik bo nastopil junija meseca na pevski manifestaciji Naši dosežki 86 v Cankarjevem domu. Omeniti pa tudi velja, da je MEPZ Vevče vodila in tudi pripeljala do visoke kvalitete ravni zborovodkinja Asta Jakopič. Verjetno le zaradi trenutne odsotnosti je na srečanju vodil zbor Mitja Gobec.

Z lepimi občutki in mnogo bogatejši v svoji notranjosti sem se po končani reviji odpravil domov. Spomnil sem se besed ruskega pisatelja Bjelinskega: »Dobro je biti učenjak, gospodarstvenik, vojak in podobno,

hudo in narobe je le to, če pri tem nisi tudi — človek.« Kako dolga pa je pot od človeka do resnične, poštene in humane človečnosti v človeku, sprašujem večkrat samega sebe. Ta pot je trajna, polna odrekanih — predvsem trenutnim materialnim koristim. Bolj mora biti prežeta z željo po višjih, človeka dostojnejših vrednotah. Mar zagnani pevci širom po Sloveniji ne hodijo po tej poti? Še veliko jih ho! Toda, kako bo naprej? Domovi kulture, narodnega ponosa, zavesti in resnične svobode se praznijo. Tudi zapirajo že nekateri svoja vrata. Polnijo se mesta, kjer človek ne razmišlja o sebi, o svojem poslanstvu. Kako bo s kulturo, kako z našim obstojem, če ne bo v nas potrebe in želja po višjih vrednotah? Vendar mi PESEM daje veselje in upanje. Nikoli ne sme uitišnji, saj z njo živi narod, iz nje govori njegova duša, srce in »omika«.

STANE ZADRAVEC

Likovna razstava ob praznovanju občinskega praznika

Razni jubileji in praznovanja so po raznih deželah, ne glede na družbeni red, pogost povod za skupinsko razstavljanje. Če gre pri tem za krajevni praznik, je za mnoge umetnike takšno zbliznjanje in skupno nastopanje še toliko vabljivejše; pa ne samo zanje, tudi za vse tiste, katerim so takšne prireditve namenjene, takšno srečanje »domačih umetnikov« lahko mnogo pove. Predvsem seznanja, kdo vse so likovni ustvarjalci v njihovem kraju, z dobrimi deli pa prinaša včasih lahko tudi presenečenja, prava umetniška doživetja.

Če bi primerjali takšne razstave v občini Ljubljana Moste-Polje, bi kaj lahko ugotovili, da kot drugod tudi tu število udeležencev oziroma sodelujočih niha, da pa je tokrat zelo veliko profesionalnih umetnikov. K sodelovanju so bili povabljeni sicer tudi likovniki iz pobratenih mest Bileća (Bosna in Hercegovina) in Plužine (Črna gora), kot vselej pa izpričujejo svojo ustvarjalno likovno aktivnost tudi člani KUD Vide Pregarc, katerim se je letos z zelo enoinim nastopom pridružila tudi prizadevna likovna sekcija iz Papirnice Vevče. Okrog 50 del dokazuje ne samo rezultate slikarjev, marveč tudi njih pripravljenost vključevanja v življenje kraja. Vsekakor je zanimivo, da se je kot dokaj stalen predstavnik kraja pričel pojavljati slikar Klavdij Zornik, ki se je kot profesor na ljubljanski likovni akademiji toliko posvečal pedagoškemu delu, da je le malo slikal; tudi tokrat je razstavil »Tihozitje II« iz leta 1978. Njegove jasno grajene slike, nabite z barvo, so vselej doživetje. Prvič se v domačem krajevnem okviru predstavljata tudi Iztok Šmajns in kipar Lojze Čampa. Po nekakšnem dekorativnem dopolnilu je pri svojem znano solidnem portretiranju posegel Ivan Bogovčič (Retrospekcija, 1985). Z namenom, da bi bil čim bolj zastopan, je nekoliko bolj študijozno, na slikanje v naravi vezano sliko (Razpotje — V gozdu — Volčji potik 1984) namenil razstavi Samo Kovač; sicer pa je krajina tema tudi drugih slikarjev.

MIRKO JUTERŠEK

● **Pozdrav s Pečarja**

Francki Osenakovi v slovo

Dne 10. aprila smo se na Žalah poslovili od znane medvojnne aktivistke in poveljnice družbenopolitične delavke, nosilke partizanske spomenice 1941 Francke Osenjakove.

Rodila se je v revni vasi Brest na zahodnem obrobju Ljubljane, v družini dninarja. Revščina je odločila, da je morala že s sedmimi leti zdoma in si sama služiti kruh, najprej kot pestunja, ko je še sama potrebovala materino nežnost, nato pa kot gospodinjska pomočnica. Tako je odrasla kot samorastnik pri tujih ljudeh in jim »kakor sužnja«, kot je kasneje večkrat povedala, razdajala svoje mlade moči.

Ko je imela Francka 23 let, se je poročila in začela je novo življenje z izrednim tovarišem Ivanom Osenjakom. Z enim dohodkom pa tudi sedaj ni šlo. Zaposlila se je v Kleju in po sedmih letih dela na mrazu in z vodo je odšla v Kemično tovarno. Pomanjkljiva zaščita pri delu je bila tudi tam; zato je po petnajstih letih trdega dela morala na dolgotrajno zdravljenje. Ko se je iz zdravilišča vrnila domov, se je čas prevesil v leto 1940, ko se je že nezadržno širila fašistična vojna nevarnost tudi na Jugoslavijo. Tedaj je KPJ, katere član je bil tudi njen mož, stala pred težkimi in odgovornimi nalogami. V njunem domu v Zelenu jami so se zbirali vidni predvojni komunisti in člani centralnega komiteja KP Slo-

venije, v njem so potekala številna posvetovanja in konferenca Partijskega komiteja ljubljanskega okrožja; k njim so prihajali z zaupnimi sporočili partijski kurirji iz Hrvaške in Srbije, našli pa so pri njih zatočišče številni komunisti, ki jih je oblasti hotela še pred razsulom države strpati v zapore in koncentracijska taborišča.

Francka je imela priložnost spoznati težko življenje ilegalcev. Zato je v tem času sodelovala s tovarišico Marijo Leskoškovo — Micko, ki je bila v organizaciji Slovenske ljudske pomoči odgovorna za pomoč ilegalcem in zapornikom komunistom na širšem območju Most. S podobnimi nalogami je Francku nadaljevala tudi med okupacijo kot članica Slovenske narodne pomoči v rajonski, nato pa v okrožni komisiji za zapornike in imerirance. Koliko paketov in pisem je šlo prek njenih terenskih sodelavk SNP v zapore in koncentracijska taborišča, koliko ponarejenih živilskih nakaznic in denarne pomoči je razdelila ilegalcem in družinam, ki so ostale brez hraniteljev!

Januarja 1944 je bila Francka prvič aretirana, a so jo, brez dokazov, po nekaj dneh izpustili iz zapora; ponovno pa so jo zaprli čez pol leta kot članico rajonskega aktiva OF v Mostah. Tedaj je bila posredi večja izdaja, zato so jo zelo mučili. A zdržala je, bila je prepričana v pravičnost boja. Po osmih mesecih negotovosti so jo z večjo skupino zapornic in zapornikov izgnali v Črni potok na Dolenjskem. V nemška taborišča jih niso mogli več — za to so poskrbeli partizani z razdejanjem železniških prog in zavezniške armade z napredovanjem proti jedru Hitlerjevega Rajha. V Črnomlju so Francko sprejeli njeni sodelavci iz ilegalne Ljubljane in ji omogočili potrebno zdravljenje.

Prišla je svoboda. Vendar je žal mnogi niso dočakali. Med njimi je bil tudi njen mož, ki je padel v boju z Nemci in ustaši marca 1944. leta v okolici Knina. Ostala je spet sama, brez dobrega življenskega tovariša, ki je še ostal v nepozabnem spominu tudi nam, saj smo ga poznali kot krajana, delovnega tovariša in zgledega komunisto, ki je bil med prvimi organizatorji upora na širšem moščanskem območju. Zato ga je partija imenovala za prvega sekretarja novoustanovljenega partijskega komiteja rajona Moste. Že 27. julija 1941 je bil aretiran — izdal ga je gestapovski agent iz Kleja, kjer je bil Ivan Osenjak zaposlen in od 1927. leta sekretar partijske celice.

Tudi po osvoboditvi se je Francka takoj vključila v družbenopolitično delo na terenu Zelenu jama, v rajonska politična vodstva OF, ZB in partijski komite, ter v razne njihove

komisije. Že na prvih volitvah v rajonski ljudski odbor je bila izvoljena kot odbornica, v katerem je v socialnem skrbstvu prevzela odgovorno delo za otroke padlih in umrlih aktivistov, iskala je rejniške družine za sirote iz drugih republik, pa za vojne invalide itd. V Zelenu jami je bila več let predsednica organizacije Zveze borcev in v njej je med drugim posvečala veliko skrb za postavitev spominskih obeležij NOB kot trajan spomin in opomin, da je treba pridobiti narodnoosvobodilnega boja in socialistične revolucije že danes čuvati in braniti pred sovražniki, ki so bili v tem boju poraženi.

Za njen prispevek v NOB in pri poveljni graditvi naše samoupravne socialistične družbene ureditve je prejela partizansko spomenico 1941, red zaslug za narod s srebrnim vencem, red bratstva in enotnosti s srebrnim vencem, red za hrabrost, medaljo zaslug za narod, priznanje Osvobodilne fronte Slovenije, srebrno priznanje OF občine, plaketo Zveze borcev NOB Jugoslavije ter več drugih družbenih in družbenopolitičnih priznanj in zahval. V imenu aktivna medvojnih aktivistov Osvobodilne fronte občine Lj. Moste-Polje, krajevnih družbenopolitičnih organizacij Zelene jame in Most ji z globokim spoštovanjem izrekamo poslednje slovo.

V imenu kluba upokojencev delovnih skupnosti upravnih organov in družbenopolitičnih organizacij občine Ljubljana—Šiška, kjer je Francka Osenjakova dočakala svojo zasluženo upokojitve, pa se je od nje poslovila Mimi Jarc-Martinčič.

FANI TOMIČEVIČ